

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ЛІСОРЕСУРСНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано питання фінансового механізму забезпечення інвестиційного середовища лісоресурсної сфери, здійснено аналіз чинного законодавства та доробку науковців у зазначеній сфері. Висвітлено загальні проблеми інвестування в лісове виробництво України, зроблено акцент на недосконалісті нормативно-правових актів чинного законодавства.

Ключові слова: інвестиційне середовище, інвестиції, ліси, лісоресурсна сфера, лісове господарство.

Постановка проблеми. На сьогодні спостерігається тенденція непривабливості лісового господарства для інвесторів, що перешкоджає розвитку лісового сектору економіки. Останні бажають отримати вигоду швидко, що є неможливим при визначеному питанні.

Як влучно зазначав Б. І. Колісник, «здійснюючи інвестиції, слід врахувати комплексний ефект, який утворюється при вкладенні коштів у відтворення лісоресурсного потенціалу. На відміну від інших галузей економіки, в лісовому господарстві утворюється значний позитивний екологічний і соціальний ефекти, які можуть значно перевищувати економічний ефект. Це робить лісову галузь надзвичайно важливою для суспільства з погляду створення сприятливих умов його проживання, позитивного впливу лісу на навколишнє середовище тощо» [1, с. 3–7].

Мета даної роботи – загальне дослідження правових проблем фінансування інвестиційного середовища лісової промисловості України, шляхів їх подолання.

Об'єктом даного дослідження є система відносин, закріплена сукупністю правових норм щодо фінансового механізму забезпечення інвестиційного середовища лісоресурсної сфери України. Предметом дослідження є безпосередній аналіз чинного законодавства стосовно фінансового механізму інвестування в зазначеній сфері.

Аналіз останніх досліджень. Проблемою фінансового механізму інвестиційного середовища лісоресурсної сфери, забезпеченням інвестиційного розвитку лісового господарства, дослідженням інвестиційного потенціалу лісогосподарського виробництва займалися такі науковці, як: В. Голян, Т. Мельник, М. Шестак, І. Антоненко, О. Дзюбенко, С. Рогач, А. Карпук, Я. Коваль та ін.

Виклад основного матеріалу. Покращення інвестиційного забезпечення реалізації лісогосподарських проектів залежить від підвищення їх інвестиційної привабливості та вдосконалення окремих складових національної лісової політики, що створюють сприятливі кредитні та податкові передумови для фінансування процесів відтворення лісоресурсного потенціалу. Підвищити інвестиційну привабливість лісогосподарського бізнесу, особливо для іноземних інвесторів, можна на основі реального втілення в господарську практику елементів сучасного екологічного менеджменту, які давно довели свою ефективність у країнах розвинутого капіталізму. У першу чергу необхідно поступово проводити екологічний аудит, щоб позбавитися штучно нав'язаного «чорнобильського синдрому» в окремих областях і районах, формувати методичну та інформаційну базу екологічного маркетингу несировинних якостей лісу і недеревної продукції, регулярно проводити моніторинг природно-вікової структури лісового фонду. Варто знизити митні збори на імпорт ресурсо- та енергоощадливого лісопереробного обладнання, за допомогою фіксальних важелів сприяти застосуванню методів прискореної амортизації лісозаготівельного і лісопильного обладнання на лісогосподарських підприємствах, підвищити вимоги до суб'єктів лісогосподарського бізнесу при наданні ліцензій на ведення даного виду підприємницької діяльності [2, с. 62–66].

Основним кроком у системі заходів з удосконалення інвестиційної політики у сфері лісогосподарського виробництва має стати покращення інвестиційного клімату шляхом імплементації у вітчизняну практику апробованих за кордоном управлінських методів, упорядкування національного ринку лісопродукції та стимулювання лісогосподарських під-

приємств до збільшення інвестиційних вливань у нарощення лісоресурсного потенціалу. Принциповим моментом нової моделі інвестиційної діяльності у лісогосподарському комплексі є усунення рентної привабливості господарського освоєння лісоресурсної бази і спрямування тим самим вектора інвестиційної активності на комплексну переробку деревини [3].

У сучасних умовах господарювання надзвичайно важливим чинником ефективної діяльності підприємств є їх ресурсний потенціал, від раціонального використання якого залежить досягнення збалансованого розвитку кожної з галузей економіки України. Орієнтація національної економіки на пріоритети світового ринку включає розробку і формування нових підходів у сфері екологізації господарської діяльності підприємств на засадах поєднання адміністративно-економічних та фінансових методів управління. Це передбачатиме можливість вдосконалення моделей функціонування регіонів за рахунок формування фінансових механізмів, що забезпечили б ефективність використання і відтворення природного потенціалу кожного територіального комплексу.

Удосконалення фінансового механізму є невід'ємною умовою екологічно збалансованого лісокористування, оскільки недосконалість існуючого фінансового механізму використання і відтворення лісових ресурсів є стримуючим чинником ефективного розвитку лісового господарства [4, с. 3].

У зв'язку з незадовільним станом лісового фонду України та зростанням попиту на еколого-економічні функції лісів стратегія розвитку лісового господарства повинна бути спрямована на екологічно збалансовані принципи господарювання. Важливими завданнями при цьому є розширене відтворення лісів, їх охорона, екологізація виробництва та економічних інструментів, духовної сфери і свідомості людей. Разом з тим екологічно збалансоване лісокористування передбачає комплексне, раціональне використання лісових ресурсів, постійне підвищення їх економічних, екологічних і соціальних функцій з урахуванням екологічних імперативів для задоволення потреб теперішніх і майбутніх поколінь.

Важливим фактором раціонального лісокористування є фінансовий механізм, який повинен бути екологічно орієнтованим через особливе значення лісових ресурсів в еколого-економічній сфері. У свою чергу, фінансовий механізм включає правове, інформаційне і нормативне забезпечення, фінансові важелі та методи стимулювання. До важелів можна віднести: 1) плату за спеціальне використання лісових ресурсів; 2) інвестиції; 3) кредит; 4) земельний та інші податки; 5) фонди лісових ресурсів; 6) штрафи

за порушення норм лісового законодавства; 7) оренду плати; 8) лізинг; 9) страхові платежі; 10) ціни; 11) плани; 12) інші. До методів стимулювання: 1) пільгове оподаткування; 2) пільгове кредитування; 3) диференціацію митних ставок залежно від ступеня обробки лісопродукції; 4) бюджетне фінансування; 5) ціноутворення; 6) екологічне страхування; 7) планування; 8) інвестування; 9) інші. Забезпечення: 1) правове (постанови, закони та ін.); 2) інформаційне (звітність підприємств тощо); 3) нормативне (інструкції, норми, нормативи) [4, с. 8].

Основними джерелами фінансування лісового господарства є власні кошти підприємств, кошти державного бюджету та кредити. За рахунок власних фінансових ресурсів повністю фінансуються рубки головного користування. Бюджетні ж кошти спрямовуються на лісокультурні роботи, охорону лісів, боротьбу з шкідниками і хворобами лісу, на рубки, пов'язані з веденням лісового господарства, та ін. Проте кошти з бюджету виділяються в недостатньому обсязі та за залишковим принципом, без врахування пріоритетності певних робіт.

Зважаючи на низьку лісистість та переважно екологічне значення лісів України, у державі повинно зберігатися бюджетне інвестування природно-заповідних лісів, заліснення забруднених радіонуклідами та непридатних для сільського господарства земель тощо [4, с. 9].

Також треба відмітити, що перспективи розвитку лісоресурсної сфери пов'язуються з активізацією державно-приватного партнерства, яке дозволить не тільки залучити додаткові фінансові ресурси для модернізації та створення нових сучасних виробництв, а й підвищити рівень інноваційної активності, що сприятиме впровадженню екобезпечних, енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій на всіх етапах руху лісосировини та продукції [5, с. 2–9].

Зарубіжний досвід свідчить, що управлінські функції державних структур щодо регулювання лісових відносин у лісоресурсній сфері можуть зосереджуватися як в окремих спеціалізованих державних органах (міністерствах чи відомствах), так і шляхом виділення в окремому державному органі спеціалізованого підрозділу [6, с. 53].

Повноцінний розвиток будь-якої ланки господарського комплексу в умовах лібералізації економічної політики та інституціоналізації різноманітних форм підприємницької діяльності неможливий без розвинутої ринкової інфраструктури, де провідну роль відіграють фінансово-кредитні інститути. Не є винятком і сфера лісокористування. Тим більше що попередній досвід прямого державного субсидуван-

ня та дотування лісогосподарської діяльності довів необхідність диверсифікації джерел фінансового забезпечення лісогосподарських та лісоохоронних робіт. Час вимагає поширення різноманітних форм капіталізації лісосировинної складової продуктивних сил, а позитивне вирішення цього завдання безпосередньо залежить від ефективної діяльності фінансово-кредитних установ у сфері лісового господарства. Враховуючи те, що лісогосподарська діяльність не є такою інвестиційно привабливою, як скажімо, чорна металургія, в найближчій перспективі особливої активності фінансово-кредитних установ щодо фінансування лісогосподарських проектів не спостерігатиметься, якщо не буде проведено радикальних змін в інституціональній системі фінансово-кредитного регулювання лісокористування [7, с. 37].

Реалізація інвестиційних проектів українськими суб'єктами господарської діяльності за допомогою спеціалізованих фінансово-кредитних установ є одним з оптимальних механізмів здійснення інвестиційної діяльності природоохоронного спрямування, ефективним як для великих, так і для малих форм господарювання завдяки можливості кредитування за рахунок залучених інтегрованих засобів учасників спеціалізованих фінансового кредитних установ.

Ефективне функціонування вищезазначених інструкцій вимагає відповідної законодавчої підтримки. На сьогоднішній день в Україні недосконалість законів доповнюється їх нестабільністю. Не відповідає вимогам часу законодавство щодо створення рамках спеціалізованих фінансово-кредитних установ ефективного механізму акумуляції вільних грошових коштів для здійснення інвестиційних природоохоронних програм і проектів раціонального лісокористування.

Дефіцит бюджету розвитку лісового господарства, на думку Г. А. Мішеніної, не дозволяє забезпечити належну фінансову допомогу сталого лісокористування та екосистемного управління лісовими ресурсами. Це актуалізує необхідність удосконалення господарського механізму функціонування лісоресурсної сфери, зорієнтованого на залучення додаткових джерел фінансування, що відповідають ринковим умовам лісогосподарювання [8, с. 178].

До факторів зниження інвестиційної привабливості лісового господарства можна віднести також: несприятливі умови для довгострокових інвестицій у лісове господарство; високий рівень корумпованості державних структур, відповідальних за розподіл та використання лісових ресурсів; проблеми обліку використання лісових ресурсів; проблеми обліку використання, відтворення й охорони лісових ресурсів; відсутність екологічної сертифікації значної частини

української лісової продукції; висока частка тіньової економіки в лісовому секторі, винищення лісів особливої природоохоронної цінності; забруднення лісів Полісся промисловими відходами та радіонуклідами [9, с. 235].

Усі вищезазвані проблеми і створюють несприятливий клімат у зазначеній сфері.

Підвищенням інвестиційної привабливості лісогосподарських підприємств виступає проведення екологічної сертифікації лісів та ланцюгів поставок продукції лісового господарства, що позбавить продукцію лісогосподарських підприємств «Чорнобильського тавра», сприятиме росту її конкурентоспроможності як на вітчизняному, так і на закордонному ринку.

Державні лісогосподарські підприємства, які не володіють сучасною техніко-технологічною базою здійснення лісогосподарських робіт у важкодоступній болотистій місцевості в адміністративних районах Поліської зони, мають залучати до цих робіт сторонні організації, як правило, приватні підприємницькі структури, які мають у своєму розпорядженні сучасну лісозаготівельну техніку, що здатна суттєво зменшити на лісосіках втрати лісосировини, скоротити площі, захарашені лісосічними відходами, зменшити технологічний цикл між заготівлею деревини і виробництвом готової продукції. Одним з основних стимулів до інвестування приватними підприємницькими структурами проектів розширення площ заліснення малопродуктивних земель, особливо в зоні осушення, здійснення санітарних рубок та рубок догляду, є укладення угод про розподіл продукції з державними лісогосподарськими підприємствами [10, с. 184].

Процеси формування нових організаційно-економічних методів управління лісогосподарюванням повинні передбачати застосування механізму державно-приватного партнерства. Виникнення та розвиток державно-приватного партнерства у сфері лісових відносин є результатом пошуку нових форм і методів державного управління та регулювання, обумовлених значними структурними зрушеннями в напрямку лібералізації лісогосподарювання, децентралізації лісоуправління, і є альтернативою приватизації лісів [10, с. 185].

Основними передумовами виникнення механізму партнерства державного та приватного секторів є: багатоманітність форм власності на ліси і лісогосподарювання; визначення лісів як суспільного та екологічного блага в системі суспільно-господарських відносин; дефіцит бюджетного фінансування розвитку лісового господарства; необхідність створення нових лісів, захисних лісових насаджень; наявність

реальних проектів заліснення еродованих та малопродуктивних земель, а також створення кліматозахисних насаджень [8, с. 180].

Натомість недостатнє бюджетне фінансування лісовідтворювальних та лісовідновлювальних робіт не дозволяє лісогосподарським підприємствам повноцінно відтворювати ресурсно-виробничий потенціал та дотримуватися принципів невиснажливого лісокористування. Необхідно формувати інституціональне підґрунтя для розширення спектра джерел, форм та методів інвестиційного забезпечення реалізації лісогосподарських проектів. Насамперед варто сформулювати прозорі умови для залучення до виконання лісогосподарських робіт сторонніх організацій, розширити перелік об'єктів укладання угод між державними лісогосподарськими підприємствами та приватними підприємницькими структурами (державно-приватне партнерство), спрямовувати кошти місцевих бюджетів на компенсацію витрат суб'єктів лісогосподарської діяльності, пов'язаних з придбанням сучасного лісозаготівельного обладнання та розширенням земель лісового фонду. Такі заходи сприятимуть підвищенню рівня капіталізації лісогосподарського бюджету, прискорюватимуть нарощення лісоресурсного потенціалу, забезпечуватимуть створення нових робочих місць і в кінцевому підсумку приведуть до прискорення темпів соціально-економічного піднесення [10, с. 186].

Здійснюючи інвестиції, слід урахувувати комплексний ефект, який утворюється при вкладенні коштів у відтворення лісоресурсного потенціалу. На відміну від інших галузей економіки, в лісовому господарстві утворюється значний позитивний екологічний і соціальний ефекти, які можуть значно перевищувати економічний ефект. Це робить лісову галузь надзвичайно важливою для суспільства з погляду створення сприятливих умов його проживання, позитивного впливу лісу на навколишнє середовище тощо [1, с. 5].

Покращення інвестиційного забезпечення реалізації лісогосподарських проектів залежить від підвищення їх інвестиційної привабливості та вдосконалення окремих складових національної лісової політики, що створюють сприятливі кредитні та податкові передумови для фінансування процесів відтворення лісоресурсного потенціалу. Підвищити інвестиційну привабливість лісогосподарського бізнесу, особливо для іноземних інвесторів, можна на основі реального втілення в господарську практику елементів сучасного екологічного менеджменту, які давно довели свою ефективність у країнах розвинутого капіталізму. У першу чергу необхідно поступово проводити екологічний аудит, щоб позбавитися

штучно нав'язаного «чорнобильського синдрому» в окремих областях і районах, формувати методичну та інформаційну базу екологічного маркетингу не сировинних якостей лісу і недеревної продукції, регулярно проводити моніторинг природно-вікової структури лісового фонду. Варто знизити митні збори на імпорт ресурсо- та енергоощадливого лісопереробного обладнання, за допомогою фіксальних важелів сприяти застосуванню методів прискореної амортизації лісозаготівельного і лісопилного обладнання на лісогосподарських підприємствах, підвищити вимоги до суб'єктів лісогосподарського бізнесу при наданні ліцензій на ведення даного виду підприємницької діяльності [2, с. 64].

Фінансове забезпечення інвестиційного середовища розвитку лісового сектору – важлива складова економічного механізму, на підставі якого забезпечуються взаємовідносини галузі з державою, споживачами лісопродукції і навколишнім середовищем [11, с. 7].

Ключовим інститутом в інституціональній структурі фінансового забезпечення інвестиційного середовища розвитку лісового сектору слід визнати інститут державної власності на землі лісового фонду та лісові насадження. Цей інститут є основоположним для лісогосподарської діяльності. Крім того, слід підкреслити, що існуюча інституціональна структура фінансового забезпечення інвестиційного забезпечення інвестиційного середовища розвитку лісового сектору України не відповідає новим викликам економічних перетворень через наявність значної кількості системних суперечностей та пасток, що обумовлені низькою адаптованістю до сучасних ринкових реалій інститутів, які залишились у спадок від командно-адміністративної системи централізованого управління, а також слабкою здатністю активно включатися у відтворювальний процес інститутів, сформованих у результаті трансформаційних змін [12, с. 118]. Бюджетне фінансування розвитку лісового сектору як безпосередньо, так і опосередковано має суттєвий вплив на обсяги інвестиційних надходжень у лісове господарство, оскільки: 1) держава безпосередньо фінансує інвестиційну діяльність у лісовому господарстві; 2) держава може стимулювати інвестиції приватного сектору в лісове господарство через встановлення податкових пільг, надання грантів та пільгових кредитів; 3) держава відповідальна за реалізацію політики стимулювання приватних інвестицій [13, с. 137].

Офіційна допомога з метою розвитку лісового сектору здійснюється в основному міжнародними організаціями. Складність отримання міжнародної фінансової допомоги для України пояснюється тим,

що вона має статус країни з ринковою економікою і частина механізмів, які діють для країн, що розвиваються, для неї вже не прийнятні. Європейська інтеграція України відкриває можливості фінансової підтримки з боку Єврокомісії та різноманітних євроінтеграційних механізмів (G2G, TAIEХ, Twinning, SIGMA тощо). Але ця допомога в основному методичного характеру й у більшості випадків не дозволяє вирішувати нагальні потреби сталого лісоуправління. Із урахуванням певних обмежень (спрямованість, процедура погодження тощо) ширші можливості надає використання гнучких механізмів Кіотського протоколу [14, с. 114].

Приватні інвестиції є потужним джерелом фінансування, але в більшості випадків без відповідних гарантій вони не сприяють сталому веденню лісового господарства. Аналіз кожної із складових фінансового забезпечення формування інвестиційного середовища лісового сектору дає підстави стверджувати, що перехід лісового сектору України на модель сталого розвитку передбачає проведення ряду трансформаційних процедур, важливе місце серед яких належить вдосконаленню його інституціональної структури шляхом упровадження нових ринково орієнтованих організаційних форм підприємства. Серед найбільш перспективних організаційних форм можна виділити формування державно-приватного партнерства та міжнародної взаємодії в інвестуванні лісового сектору.

Додатковим джерелом інвестування можуть бути використані кошти недержавних пенсійних фондів,

що не є порушенням обмежень, передбачених Законом України «Про недержавне пенсійне забезпечення». За умов розвитку державно-приватного партнерства як додаткове джерело інвестування розвитку лісового сектору можуть бути використані резерви вітчизняних та зарубіжних страхових компаній, яких слід розглядати як інституційних інвесторів, оскільки основною їх діяльністю є не тільки надання страхових послуг, а й здійснення інвестиційної діяльності з метою збереження накопичених коштів від впливу інфляції та отримання додаткового прибутку. Розвиток державно-партнерських відносин сприятиме і все більшому поширенню в лісовому секторі орендного фінансування та концесії, яка відзначається більш жорстким контролем з боку держави за обсягами інвестування, своєчасністю платежів, виконанням інших зобов'язань інвестора щодо забезпечення комплексного розвитку лісового сектору, реалізації соціальних програм тощо. Ефект від партнерства держави і приватного сектору в лісовому секторі полягатиме в тому, що бізнес матиме привабливі об'єкти інвестування з гарантованими прибутками, а влада – економію державних ресурсів на відновлення лісів [15, с. 65].

Висновки. Фінансовий механізм забезпечення інноваційного середовища лісоресурсної сфери в Україні на сьогоднішній день є нагальною проблемою для дослідження, а його вдосконалення є однією з основних умов екологічно збалансованого лісокористування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Колісник Б. І. Інвестиційне забезпечення розвитку лісогосподарського комплексу: сучасний стан та пошук додаткових джерел. *Інвестиції: практика та досвід*. 2008. № 7. С. 3–7.
2. Шубалий О. М., Горохівський О. І. Методичні засади конкурентних позицій лісогосподарських підприємств регіону. *Економіка та держава*. 2010. № 1. С. 62–66.
3. Комарицька М. В., Гудима Р. Р. Інвестиційна забезпечення розвитку лісового господарства. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=20854>.
4. Ільницька-Гичакчук Г. Я. Фінансовий механізм екологічно збалансованого лісокористування : автореф. дис. ... канд. економ. наук. Рівне, 2009. 22 с.
5. Голян В. А., Демидюк С. М. Державно-приватне партнерство як ефективна форма підприємництва у лісовому секторі. *Агроекономіка*. 2010. № 15. С. 2–9.
6. Зіновчук Н., Василик Н. Стимулювання розвитку лісоресурсної сфери: системні суперечності та інструменти реалізації економічних механізмів. *Економіка природокористування. Економіст*. 2012. № 12. С. 52–54.
7. Капрук А. Фінансово-кредитне регулювання лісокористування: інституціональні передумови та можливі альтернативи. *Економіст*. 2011. № 3. С. 36–38.
8. Мішеніна Г. А. Рентні відносини у сфері природокористування: сучасна практика та перспективи. *Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях* : матеріали Третьої наук.-практ. конф., м. Бахчисарай, 15–16 верес. 2011 р. / НДІ сталого розвитку та природокористування ; ДУ «Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України» ; Крим. ін-т ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». Сімферополь : ПП «Підприємство Фенікс», 2011. С. 178–180.
9. Мішенін Є. В., Ярова І. Є. Соціально-екологічна відповідальність підприємств лісового комплексу. *Сталий розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях* : матеріали Другої наук.-практ.

- конф., м. Бахчисарай, 23–24 верес. 2010 р. / НДІ сталого розвитку та природокористування ; ДУ «Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України» ; Крим. ін-т ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». Сімферополь : ПП «Підприємство Фенікс», 2010. С. 235–237.
10. Мельник Т. Д. Механізм нарощення інвестиційного потенціалу лісгосподарського комплексу регіону. *Вісн. Нац. ун-ту вод. госп. та природокористування. Серія «Економіка»*. 2011. Вип. 4 (56). С. 181–186.
 11. Антоненко І. Я. Формування ринковоорієнтованого фінансово-економічного механізму розвитку лісоресурсної сфери України. *АгроСвіт : інформ.-аналіт. журн.* 2011. № 13/14. С. 7–12.
 12. Рогач С. М. Напрями збалансування інституціонального забезпечення розвитку лісового комплексу України. *Вісн. Сум. нац. аграр. ун-ту. Серія «Фінанси і кредит»*. 2013. № 1. С. 118–126.
 13. Лабенко О. М., Іволга І. Г. Фінансування проектів з відтворення лісу. *Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»*. Київ: НУБІПУ. 2013. Вип. 181, Ч. 5. С. 137–144.
 14. Полякова Л. В. Міжнародні проблеми надання фінансової підтримки сталому веденню лісового господарства. *Наук. доп. НУБіП*. 2011. № 4(26). С. 112–119.
 15. Шумлянський Б. В. Фінансове забезпечення як підґрунтя формування інвестиційного середовища розвитку лісового сектору. *Інвестиції: практика та досвід. Екон. наука*. 2015. № 15. С. 61–66.

REFERENCES

1. Kolisnyk B. I. (2007) Investytsiine zabezpechennia rozvytku lisohospodarskoho kompleksu: suchasnyi stan ta poshuk dodatkovykh dzherel [Investment support for the development of the forestry complex: the state of the art and the search for additional sources]. *Investytsii: praktyka ta dosvil – Investments: practice and experience*. 7. 3–7 [in Ukrainian].
2. Shubalyi O. M., Horokhivskiy O. I. (2010) Metodychni zasady konkurentnykh pozytsii lisohospodarskykh pidpriemstv rehionu [Methodical principles of competitive positions of forest enterprises of the region]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and the state*. 1. 62–66 [in Ukrainian].
3. Komarytska M. V., Hudyma R. R. Investytsiina zabezpechennia rozvytku lisovoho hospodarstva [Investment support for forestry development]. *nauka.kushnir.mk.ua*. Retrieved from <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=20854> [in Ukrainian].
4. Ilnytska-Hyvakchuk H. Ya. (2009) Finansovyi mekhanizm ekolohichno zbalansovanoho lisokorystuvannia [Financial mechanism of ecologically balanced forest use]. *Extended abstract candidate's thesis*. Rivne [in Ukrainian].
5. Holian V. A., Demydiuk S. M. (2010) Derzhavno-privatne partnerstvo efektyvna forma pidpriemnytstva u lisovomu sektori [Public-private partnership is an effective form of entrepreneurship in the forest sector]. *Ahrosvit – AgroSvit*. 15. 2–9 [in Ukrainian].
6. Zinovchuk N., Vasylyk N. (2012) Stymuliuvannia rozvytku lisoresursnoi sfery: systemni superechnosti ta instrumenty realizatsii ekonomichnykh mekhanizmiv [Stimulation of forest resource development: systemic contradictions and tools for implementing economic mechanisms]. *Ekonomika pyrodokorystuvannia. Economist – Economics of Nature. Economist*. 12. 52–54 [in Ukrainian].
7. Kapruk A. (2011) Finansovo-kredytne rehuliuвання lisokorystuvannia: instytutsionalni peredumovy ta mozhyvi alternatyvy [Financial regulation of forest management: institutional preconditions and possible alternatives]. *Ekonomist – Economist*. 3. 36–38 [in Ukrainian].
8. Mishenina H. A. (2011) Rentni vidnosyny u sferi pyrodokorystuvannia: suchasna praktyka ta perspektyvy [Rental relationships in the field of nature management: current practice and perspectives]. *Stalyi rozvytok ta ekolohichna bezpeka suspilstva v ekonomichnykh transformatsiiakh – Sustainable development and ecological safety of a society in economic transformations. Tretoi nauk.-prakt. konf. (m. Bakhchysarai, 15-16 veresnia 2011) – Third Scientific and Practical Conference*. (pp. 178–180) Bakhchysarai. «Pidpriemstvo Fieniks» [in Ukrainian].
9. Mishenin Ye. V., Yarova I. Ye. (2010) Sotsialno-ekolohichna vidpovidalnist pidpriemstv lisovoho kompleksu [Socio-ecological responsibility of enterprises of forest complex]. *Stalyi rozvytok ta ekolohichna bezpeka suspilstva v ekonomichnykh transformatsiiakh – Sustainable development and ecological safety of a society in economic transformations. Druhoi nauk.-prakt. konf. (m. Bakhchysarai, 23-24 veresnia 2010) – Second Scientific and Practical Conference*. (pp. 235–237). Simferopol. PP «Pidpriemstvo Fieniks». [in Ukrainian].
10. Melnyk T. D. (2011) Mekhanizm naroshchennia investytsiinoho potentsialu lisohospodarskoho kompleksu rehionu [The mechanism of increasing the investment potential of the forestry complex of the region]. *Visnyk Natsionalnoho*

universytetu vodneho hospodarstva ta pryrodokorystuvannia. Seria «Ekonomika» – Bulletin of the National University of Water Management and Nature Management. Economics Series. 4 (56). 181–186 [in Ukrainian].

11. Antonenko I. Ya. (2011) Formuvannia rynkovoorientovanoho finansovo-ekonomichnoho mekhanizmu rozvytku lisorersurnoi sfery Ukrainy [Formation of a market-oriented financial and economic mechanism for forest resource development in Ukraine]. *AhroSvit: Informatsiino-analitychnyi zhurnal – AgroSvit: Information and Analytical Journal. 13/14. 7–12 [in Ukrainian].*
12. Rohach S. M. (2013) Napriamy zbalansuvannia instytutsionalnoho zabezpechennia rozvytku lisovoho kompleksu Ukrainy [Areas of balance of institutional provision of forest complex development in Ukraine]. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu. Seria «Finansy i kredyt» – Herald of the Sumy National Agrarian University. Series “Finance and Credit”. 1. 118–126 [in Ukrainian].*
13. Labenko O. M., Ivolha I. H. (2013) Finansuvannia proektiv z vidtvorennia lisu [Financing of forest reproduction projects]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Seria «Ekonomika, ahrarnyi menedzhment, biznes»: zbirnyk naukovykh prats – Scientific herald of the National University of Bioresources and Natural Resources of Ukraine. Series “Economics, Agrarian Management, Business”: a collection of scientific works. Vol. 181. 5. 137–144 [in Ukrainian].*
14. Poliakova L. V. (2011) Mizhnarodni problemy nadannia finansovoi pidtrymky stalomu vedenniu lisovoho hospodarstva [International problems of providing financial support to sustainable forest management]. *Naukovi dopovidi NUBiP. – Scientific reports of NUBiP. 4(26). 112–119 [in Ukrainian].*
15. Shumlianskiy B. V. (2015) Finansove zabezpechennia yak pidgruntia formuvannia investytsiinoho seredovysshcha rozvytku lisovoho sektoru [Financial support as a basis for the formation of an investment environment for the development of the forest sector]. *Investytsii: praktyka ta dosvid. Ekonomichna nauka – Investments: practice and experience. Economics. 15. 61–66 [in Ukrainian].*

Е. А. САВЧУК

кандидат юридических наук, научный сотрудник НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины, ассистент кафедры экологического права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

ФИНАНСОВЫЙ МЕХАНИЗМ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ СРЕДЫ ЛЕСОРЕСУРСНОЙ СФЕРЫ В УКРАИНЕ

В статье проанализированы вопросы финансового механизма обеспечения инвестиционной среды лесоресурсной сферы, осуществлен анализ действующего законодательства и работы ученых в указанной сфере. Освещены общие проблемы инвестирования в лесное производство Украины, сделан акцент на несовершенстве нормативно-правовых актов действующего законодательства.

Ключевые слова: инвестиционная среда, инвестиции, леса, лесоресурсная сфера, лесное хозяйство.

O. O. SAVCHUK

FINANCIAL MECHANISM TO ENSURE THE INVESTMENT ENVIRONMENT IN FORESTRY SECTOR IN UKRAINE

The article analyzes the issues of the financial mechanism of ensuring the investment environment forestry sector, the analysis of current legislation and developments of scientists in this area. It describes the General problem of investment in forest production in Ukraine, the emphasis on the imperfection of the normative-legal acts of current legislation.

Today there is a tendency unattractiveness of forestry to investors, which hinders the development of the forestry sector. They want a fast profit, but is impossible at the designated question.

As aptly noted B. I. Kolisnik “by investing, you should consider the integrated effect which is formed by the funds invested in the reproduction of forest resource potential. Unlike other economic sectors, forestry is a significant positive environmental and social effects that can greatly exceed the economic benefit. This makes the forest industry is extremely

important for society in terms of creation of favorable conditions of residence, the positive impact of forests on the environment etc”

The aim of this paper is the general study of legal problems of financing of the investment environment of the forest industry of Ukraine, ways of overcoming them.

The object of this research is the system of relations fixed set of legal rules the financial mechanism of ensuring the investment environment forestry sector of Ukraine. The subject of research is the analysis of the current legislation concerning the financial mechanism for investment in this area.

Keywords: investment environment, investment, forest, forestry sector, forestry.

Савчук О. О. Фінансовий механізм забезпечення інвестиційного середовища лісоресурсної сфери в Україні. Право та інноваційне суспільство : електрон. наук. вид. – 2017. – № 1 (8). URL: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2017/8/Savchuk8.pdf>.